

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou v právní věci

žalobce: **S. Y.**
státní příslušnost: X
t. č. pobyt: X
zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 936/3, P. O. BOX 21, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2026, čj. OAM-1331/ZA-ZA11-D07-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 1. 2026, čj. OAM-1331/ZA-ZA11-D07-2025, *se ruší* a věc *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Matěje Šedivého.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce podal v Česku žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný ji ale posoudil jako nepřípustnou a řízení o ní zastavil. Má o ní totiž rozhodnout Litva. Žalovaný však pochybil, pokud jde o spisovou oporu pro odpověď na otázku, zda by žalobci po přemístění do Litvy nehrozilo kvůli podobě tamějšího azylového systému a přijímacích podmínkách špatné zacházení.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal loni v listopadu žádost o mezinárodní ochranu v Česku. Kvůli podnikatelskému dluhu čelí vyhrožování. Na cestu měl litevské vízum platné do 17. 6. 2025. Bylo pro něj jednoduché si ho obstarat. Neměl ovšem v plánu do Litvy cestovat a nikdy tam nebyl. Původně nemířil ani do České republiky, ale zalíbilo mu tady, a proto tu zůstal. K České republice nemá žádnou konkrétní vazbu. S Litvou neměl v minulosti jakékoli problémy a nemá důvod, pro který by tam nemohl cestovat za účelem dokončení řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. V Evropské unii se nenacházejí žádní jeho příbuzní ani zde nemá jiné blízké sociální vazby.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 1. 2026, čj. OAM-1331/ZA-ZA11-D07-2025 („rozhodnutí žalovaného“), zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany [§ 25 písm. i) zákona o azylu]. Žádost posoudil jako nepřipustnou [§ 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu]. Státem příslušným k jejímu projednání je totiž v souladu s čl. 12 nařízení Dublin III Litevská republika. Ta svoji příslušnost uznala.
4. V rozhodnutí se žalovaný zabýval tím, zda v Litvě existují systémové nedostatky ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Poukázal na to, že orgány EU, Evropský soud pro lidská práva, ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydaly žádné rozhodnutí nebo stanovisko, které by deklarovalo systémové nedostatky v Litvě, jak tomu bylo v minulosti například v případě Řecka. Žalovaný vycházel z *Informace OAMP o litevském azylovém systému* z června 2025 („Informace OAMP“). Podle ní má Litva propracovaný azylový systém. Nejde o stát, o kterém by se dalo předpokládat, že by v něm docházelo k systémovým nedostatkům v azylovém řízení dosahujících dokonce úrovně špatného zacházení.
5. Pokud jde o případné převzetí příslušnosti podle čl. 17 nařízení Dublin III, tak žalovaný uvedl, že žalobce nemá na území České republiky žádné rodinné vazby ani další blízké sociální vazby. Je plnoletý a samostatný. Nepotýká se s žádným zdravotním omezením a není osobou závislou na pomoci druhých. Prostředky pro zajištění vlastního ubytování a životních potřeb si obstarává vlastními silami. V Litevské republice mu zajistí ubytování a bude moci čerpat z další příjímající pomoci. Žalobce neuvedl žádné konkrétní námitky proti řízení v Litevské republice ani konkrétní námitky proti pobytu v Litevské republice. Uvedl, že nemá konkrétní důvody, pro které by nemohl do Litevské republiky odcestovat za účelem dokončení své žádosti. Cestu mu tam zajistí žalovaný. Ten proto nenašel důvod pro postup podle čl. 17 nařízení Dublin III.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

6. Žalobce namítá, že žalovaný své rozhodnutí dostatečně neodůvodnil. Jeho rozhodnutí má také vadný výrok, který není přesný a určitý.
7. Žalobce podle žalobce porušil čl. 17 nařízení Dublin III, protože se tímto ustanovením vůbec nezabýval. Každý stát, který žádá jiný stát o převzetí žadatele, musí odpovědět na otázku, proč sám nepřistoupil k posouzení jeho žádosti podle čl. 17. Právě tuto úvahu žalovaný vůbec neprovedl. Měl vysvětlit, proč nepoužil svou diskreci podle článku 17, zvláště za situace, ve které podle žalobce existovaly humanitární důvody, které by takový postup podporovaly. Absence jakéhokoli posouzení této alternativy zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného pro nedostatek důvodů. Žalobce očekával, že rozhodnutí bude

obsahovat alespoň stručné zhodnocení toho, proč žalovaný čl. 17 nařízení Dublin III nepoužil.

8. Správní spis dále podle žalobce neobsahuje žádný spolehlivý důkaz o tom, že v Litvě skutečně probíhá řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Tvrdí, že pro správné použití příslušných ustanovení zákona i nařízení Dublin III je nutné mít přesnou informaci o tom, který stát je příslušný k posouzení jeho žádosti. Tuto informaci má podle žalobce podkládat hodnověrný důkaz. Pouhé tvrzení, že Litva uznala svou příslušnost, nestačí. Není zřejmé, odkud tato informace pochází, kdo ji poskytl a na základě čeho. Žalovaný předpokládá příslušnost Litvy pouze na základě domněnek, ale tyto domněnky nemají oporu ve spise.
9. Žalobce také tvrdí, že žalovaný měl obecně posoudit jeho situaci z hlediska zásady *non-refoulement*. Očekával, že žalovaný zhodnotí možná rizika, která by mohla pro žalobce vzniknout nejen podle Ženevské úmluvy, ale také podle Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Žalovaný toto posouzení neprovedl, jen konstatoval, že není příslušný. Podle žalobce tento postup neodpovídá požadavkům na ochranu práv žadatelů o mezinárodní ochranu.
10. Žalovaný se pak nezabýval otázkou, zda je přemístění do Litvy skutečně proveditelné a bezpečné. Tvrdí, že žalovaný pouze uvedl, že není příslušný k vedení řízení, ale nezhodnotil právní ani faktickou situaci v Litvě. Žalobce odkazuje na judikaturu Krajského soudu v Praze, která podle něj potvrzuje, že správní orgány musí hodnotit také situaci ve státě, do kterého má být žadatel přemístěn. Právě tato úvaha podle něj vytváří reálný základ pro posouzení, zda přemístění odpovídá dublinským pravidlům a neohroží práva žadatele. Žalovaný zcela opomenul posoudit možné překážky přemístění podle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Toto ustanovení zakazuje přemístění do státu, ve kterém by hrozily systémové nedostatky v azylovém řízení nebo podmínkách přijetí. Žalovaný neprovedl zhodnocení toho, zda v Litvě existují nějaká taková rizika.
11. Žalovaný zvolil přepjatě formalistický přístup, protože se omezil na pouhý odkaz na dříve podanou žádost v jiném státě, aniž by prověřil, zda lze čl. 3 či čl. 17 použít odlišným způsobem. Žalovaný nepopsal, proč vyloučil využití své diskrece, a nezabýval se ani systematickými překážkami přemístění.
12. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě vysvětloval, že příslušnou k posouzení žalobcovy žádosti je Litva. Dodával, že dublinský systém stojí na předpokladu, že se bude se žadatelem o mezinárodní ochranu zacházet stejně, ať podá žádost v jakémkoliv členském státě.

IV. Posouzení věci

13. Žaloba je *důvodná*.
14. Soud se nejdříve vypořádá s námitkami, které důvodné nejsou. Soud neshledal neurčitost či nepřesnost výroku rozhodnutí žalovaného. Žalobce ostatně ani v potřebné míře konkrétní neuvádí, v čem je spatřuje on sám.
15. Poté žalobce namítá, že se žalovaný opomněl vypořádat s otázkou případného převzetí příslušnosti podle čl. 17 nařízení Dublin III. Ve skutečnosti se však žalovaný tomuto tématu věnoval a odůvodnil dostatečně, proč podle tohoto ustanovení nepostupoval (viz bod 5 výše).
16. Příslušnost Litvy pak nezaložila nějaká dřívější žalobcová žádost o mezinárodní ochranu, o které by se tam vedlo řízení, jak se žalobce mylně domnívá. K příslušnosti Litvy vedlo jeho

vízum, které si tam vyřídil za účelem cesty do Evropy (viz čl. 12 odst. 4 nařízení Dublin III). Správní spis pak obsahuje standardní formulář o určování příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu i vyjádření litevského ministerstva vnitra o přijetí žádosti Česka coby dožadujícího státu a uznání příslušnosti podle výše uvedeného ustanovení nařízení Dublin III. Není tedy pravdou, že by spis neobsahoval podklady k určení příslušnosti Litvy.

17. Kde již soud ovšem shledal problém, byla otázka dodržení zásady *non-refoulement* a práce s čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, které brání přemístění žadatele do státu, ve kterém by systémové nedostatky nebo přijímací podmínky dosahovaly minimálního prahu špatného zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU.

18. Informace OAMP totiž uvádí, že:

„Litva aplikuje dublinská kritéria na všechny žadatele o azyl a provádí transfery osob/žadatelů v rámci dublinského systému. Legislativa rovněž zahrnuje ustanovení zaručující vpuštění navracených žadatelů na území.

OAMP se nepodařilo zjistit informace o přesném způsobu vyřízení jejich žádostí o mezinárodní ochranu či o případných dalších problémech, kterým čelí.“ (zvýraznil soud).

Pokud pak jde o přijímací podmínky, tak Informace OAMP dodává, že:

„Podmínky ve střediscích se lišily. Zatímco v přijímacích střediscích v Rukle a v Naujininkai byly obecně popisovány jako dobré, v registračním středisku v Pabrade existovaly nedostatky, např. nedostatečné vytápění, nevyhovující strava. Žadatelé si rovněž stěžovali na nevhodný přístup ze strany personálu.

Jako problematický byl obecně označen přístup k lékařské péči, zejména ve střediscích v Naujininkai a v Pabrade. Podle nevládních organizací se však po roce 2023 dostupnost péče postupně zlepšovala v důsledku poklesu počtu ubytovaných žadatelů, což vedlo mj. ke zkrácení čekacích lhůt.“

Kromě toho Informace OAMP popisuje špatné podmínky v detenčních zařízeních. Nejprve vymezuje, že:

„Žadatelé o mezinárodní ochranu mohou být zajištěni z následujících důvodů: ověření identity a/nebo státní příslušnosti; ověření skutečného důvodu jejich žádosti, pokud k tomu je detence nezbytná; pokud žadatel vstoupil do země nelegálním překročením státní hranice; pokud byla žádost o mezinárodní ochranu podána po zajištění za účelem vyhoštění a lze se domnívat, že je účelová; pokud žadatel čeká na dublinský transfer a existuje riziko útěku; pokud žadatel představuje nebezpečí pro národní bezpečnost a veřejný pořádek“

A poté v kapitole 7.3. popisuje, že:

„Litva provozuje jediné specializované detenční centrum pro imigranty, Pabrade (známé také jako Registrační centrum pro cizince), které se nachází severovýchodně od Vilnius. Zařízení je již řadu let předmětem rozsáhlé kritiky ze strany pozorovatelů a nevládních organizací kvůli špatným podmínkám, opakovaným obviněním z nepřiměřeného použití síly a přelidnění. Aktuální kapacita centra činí podle Global Detention Project 685 míst.

K faktickému zajištění dochází i ve zvláštních zařízeních na hranicích a v tranzitních zónách. Jejich úplný seznam není k dispozici a kvalita se výrazně odlišuje. Některá

zařízení byla v minulosti kritizována za nevyhovující hygienické podmínky, vybavení, stravování apod. Dle dostupných informací zde mohou být uprchlíci drženi až 28 dní.“

19. Obsah Informace OAMP tedy minimálně zpochybňuje závěr žalovaného o bezproblémovosti Litvy z hlediska čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Pokud jde konkrétně o dublinské navrátilce, jakým by byl v případě přemístění i žalobce, tak Informace OAMP dokonce bezelstně přiznává, že se potřebné poznatky – včetně poznatků o možných problémech této skupiny žadatelů – vůbec nepodařilo zjistit. Informace OAMP a žalovaný pak nevylučují, že by žalobce hypoteticky mohl být zajištěn a ocitl by se v problémových detenčních zařízeních. Pak ovšem nelze konstatovat, že by rozhodnutí žalovaného v části týkající se čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III mělo náležitou oporu ve spise. Žalovaný jen použil formulářový odstavec, který soud poznává z mnoha dublinských rozhodnutí žalovaného, a který žalovaný obecně používá prakticky pro každou zemi, jejíž příslušnost shledá. V tomto případě se však žalovaný měl lépe vypořádat s výše citovanými poznatky plynoucími z Informace OAMP.
20. Žalovaný si přitom musí být již delší dobu vědom toho, že informace o Litvě jsou znepokojující, na což ho již v poslední době upozorňovaly některé krajské soudy (viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2024, čj. 48 Az 8/2024-33, body 40 a 41, a ze dne 31. 3. 2025, čj. 45 Az 18/2024-38, či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 2. 2025, čj. 16 Az 39/2024-43, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2025, čj. 22 Az 26/2025-22, který v bodě 18 pracuje se stejnou Informací OAMP, jaká byla použita i v nynější věci).
21. O to pečlivější měl žalovaný být při hodnocení, zda litevský systém netrpí systémovými nedostatky a stavem přijímacích podmínek, které by již vyvolávaly problém na poli čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III a čl. 4 Listiny základních práv EU. Soud v této fázi netvrdí, že litevský azylový systém těmito vadami trpí. Bude totiž v dalším řízení třeba, aby si žalovaný opatřil náležité informace o litevském systému, které již budou popisovat situaci dublinských navrátilců, o které v Informaci OAMP přiznaně nic není. Nadto bude muset žalovaný již adresně pracovat s informacemi o problémech v přijímacích podmínkách a vyhodnotit, zda by v případě žalobce mohly vést k reálné k hrozbě špatného zacházení rozporného s čl. 4 Listiny základních práv EU.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

22. Soud posoudil žalobu jako důvodnou. Rozhodnutí žalovaného je v rozporu se spisy a nemá v nich oporu [§ 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního], pokud jde o otázku, zda je možné žalobce přemístit do Litvy jako příslušného státu k posouzení jeho žádosti, resp. zda existují závažné důvody se domnívat, že tam dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv EU. V dalším řízení žalovaného zavazuje právní názor plynoucí z tohoto rozsudku (viz bod 21 výše).
23. Pokud jde o náklady řízení, tak žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému (§ 60 odst. 1 soudního řádu správního). Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 10 140 Kč.

24. Tato částka se skládá z odměny ve výši 9 240 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce, které spočívají v přípravě a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K částce 9 240 Kč třeba dále připočíst paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce žalobce nedoložil, že by byl plátcem DPH. Částku 10 140 Kč tedy žalovaný uhradí k rukám zástupce žalobce JUDr. Matěje Šedivého do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.
25. Žalobce se svojí žalobou spojil návrh na přiznání odkladného účinku, o kterém již soud nerozhodoval, protože bezodkladně přistoupil k věcnému posouzení žaloby.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 23. února 2026

Martin Kopa, v. r.
samosoudce